

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Політична психологія»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітня програма	Політологія
Статус	фахова
Загальний обсяг	6 кредитів ECTS (180 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
Викладач	Доц. Зенкін Михайло Васильович

Силабус призначено для допомоги опанування студентом навчального контенту з дисципліни, підготовки та проходження контрольних заходів.

Опис навчальної дисципліни.**Назва:** «Політична психологія»**Код:** Ф 22**Галузь:** 05 «Соціальні та поведінкові науки»**Тип:** Фахова**Кількість встановлених кредитів:** 6**Курс:** 3-й**Семестр вивчення:** 2-й**Рівень вищої освіти:** бакалавр**Рік навчання:** 3-й**Кількість годин:** 180**Викладач:**

– Зенкін Михайло Васильович, доцент кафедри історії та політичної історії, кандидат історичних наук, доцент,
<https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/zenkin.php>

Результати навчання. Мати навички професійної комунікації; вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки; застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності; застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності; проводити маркетингові дослідження і організовувати PR-підтримку політичних рішень.

Форми організації занять.

- Навчальні заняття – лекції.
- Практичні заняття – семінарська заняття.
- Самостійна робота – підготовка до начальних занять.
- Контрольні заходи – екзаменаційна робота, захист семінарських робіт.

Мета вивчення дисципліни. Формування компетентностей щодо засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення психологічних явищ та процесів, що супроводжують політичну діяльність, роз'яснення явищ політичної свідомості та політичної самосвідомості, одержання теоретичних основ для складення уявлень про свою власну політичну свідомість, самосвідомість та ідентичність; надавання характеристик психологічним явищам, що викликають та супроводжують політичні процеси у суспільств.

Календарно-тематичний план
Тематичний план та розподіл обсягу часу з дисципліни
«Політична психологія»

Курси, чверті	Тижні (11 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг годин		
			аудит.	самост.	разом
ЛЕКЦІЇ					
3 курс, 3 чверть	1	1. Предмет і методи політичної психології	2	24	40
	2	2. Категорії політичної психології	2		
	3	3. Політичне мислення та політична свідомість	2		
	4	4. Психологія влади та електоральної поведінки	2		
	5	4. Психологія влади та електоральної поведінки (продовж.)	2		
	6	5. Психологія політичної діяльності	2		
	7	6. Психологія політичного лідерства	2		
	8	6. Психологія політичного лідерства (продовж.)	2		
	9	Контрольні заходи	4		
3 курс, 4 чверть	1	7. Психологічні аспекти формування політичної культури. Національна політична культура	2	30	44
	2	7. Психологічні аспекти формування політичної культури. Національна політична культура(продовж.)	2		
	3	8. Психологія політичного конфлікту	2		
	4	9. Психологія масової поведінки	2		
	5	9. Психологія масової поведінки (продовж.)	2		
	6	10. Психологія політичних маніпуляцій, міфів та насилля	2		
	7	11. Психологічні особливості політичних технологій	2		
	8	Контрольні заходи	4		
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ					
3 курс, 3 чверть	1	1. Предмет і методи політичної психології	2	24	40
	2	2. Категорії політичної психології	2		
	3	3. Політичне мислення та політична свідомість	2		
	4	4. Психологія влади та електоральної поведінки	2		
	5	4. Психологія влади та електоральної поведінки (продовж.)	2		
	6	5. Психологія політичної діяльності	2		
	7	6. Психологія політичного лідерства			
	8	6. Психологія політичного лідерства (продовж.)			

Курс, чверть	Тижні (11 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг годин		
			аудит.	самост.	разом
3 курс, 4 чверть	1	7. Психологічні аспекти формування політичної культури. Національна політична культура	2	42	56
	2	7. Психологічні аспекти формування політичної культури. Національна політична культура(продовж.)	2		
	3	8. Психологія політичного конфлікту	2		
	4	9. Психологія масової поведінки	2		
	5	9. Психологія масової поведінки (продовж.)	2		
	6	10. Психологія політичних маніпуляцій, міфів та насилля	2		
	7	11. Психологічні особливості політичних технологій	2		
Контроль підсумковий 4 чверть - екзамен		РАЗОМ	60	120	180
		Лекції	30	54	84
		Практичні заняття	30	66	96

Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання.

Лекції – ілюстративно-наочне навчання (пояснення, бесіда, мультимедійна презентація).

Семинарські заняття – навчання на базі кафедри історії та політичної теорії(виконання семінарських робіт, їх захист).

Самостійна робота (індивідуальна контрольна робота – особистісно-орієнтована з елементами дистанційної).

Результати вивчення дисципліни. Очікувані результати освоєння дисципліни зводяться до наступних навичок і умінь:

- Мати навички професійної комунікації.
- Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
- Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
- Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.
- Проводити маркетингові дослідження і організувати PR-підтримку політичних рішень.

Література для вивчення дисципліни

1. Абизов В.Є. Політичне рішення: механізм прийняття / В.Є. Абизов, В.Г.Кремень. – К., 1995.
2. Авторханов А. Технологія влади / А. Авторханов. – М., 1991.
3. Бандурка А.М. Психологія влади: Учеб. посібник для вузів / А.М.Бандурка, В.А. Друзі. – Харків, 1998.
4. Бебик В.М. Політологія: теорія методологія, практика: Підручник / В.М. Бебик. – К., 1997.
5. Варій М.Й. Політико-психологічні передвиборчі та виборчі технології / М.Й. Варій. – К., 2003.
6. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку: Учебник / К.С. Гаджиев. – М., 2000
7. Гаєвський А. Філософія політики: Навч. Посібник / А.Гаєвський. – К., 1993.
8. Гозман Л.Я. Политическая психология / Л.Я. Гозман, Е.Б. Шестопап – Ростов-на-Дону, 1996.
9. Головатий М.Ф. Політична психологія / М.Ф. Головатий. – К., 2006.
10. Зимичев А. Психологія політичної боротьби / А. Зимичев. - К., 1992.
11. Кирилюк Ф.М. Психологія і політика: Учеб. посібник / Ф.М.Кирилюк, В.Г. Кремень, Ю.В. Ирхин. – К., 1993.
12. Лебон Г. Психологія народів і мас / Г.Лебон. – М., 1995
13. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу / В.В.Москаленко – К., 2007.
14. Московичи С. Век толп / С.Московичи. – М., 1996.
15. Общественное мнение и власть: механизм взаимодействия.- К., 1993.
16. Ольшанский Д.В. Основы политической психологии Д.В.Ольшанский. – Екатеринбург, 2001.
17. Паблик рилейшнз. - М., 1998.
18. Психологія мас. Хрестоматія.- Самара, 1989.
19. Свенцицкий А.Л. Социальная психология управления А.Л. Свенцицкий. – Л., 1986.
20. Фрейд З. Психологія мас і аналіз людського «Я» /З.Фрейд // Преступная толпа. – М., 1998..
21. Цуладзе А.М. Формирование имиджа политика в России / А.М. Цуладзе. – М., 1999.
22. Чалдини Р. Психологія впливу / Р. Чалдини. - СПб., 2000.
23. Щёкин Г.В. Социальная теория и кадровая политика / Г.В.. Щёкин. – К., 2000.

Політика виставлення балів.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за

офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
75...89	добре / Good
60...74	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється для зарахування кредитів за дисципліною відповідно до результатів підсумкового контролю.

Кредити за навчальною дисципліною зараховується, якщо добувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Форми оцінювання.

- Поточний контроль – письмова контрольна робота та усне опитування.
- Оцінювання виконання та захисту семінарських робіт.
- Підсумковий контроль – екзаменаційна робота у письмовій формі.

Питання на екзамен

1. Поняття політичної психології. Предмет, об'єкт і методи політичної психології.
2. Особливості та форми виявлення політичної психології. Поняття про політичні цінності, політичні інтереси, політичні потреби, політичні міфи, політичні традиції та політичну думку.
3. Поняття політичної свідомості. Особливості політичної свідомості як психологічного феномену.
4. Психологія політичного мислення, масової свідомості та громадської думки.
5. Система влади та її відбиття в масовій свідомості.
6. Психологічні аспекти формування та особливості функціонування політичної еліти. Поняття політичної еліти та її функції в суспільстві.
7. Поняття «політичний лідер». Вітчизняні та зарубіжні концепції політичного лідерства.
8. Особливості статусу політичного лідера та його складові. Взаємодія лідера з групою.
9. Особливості лідерських позицій з урахуванням внутрішньогрупових і міжгрупових відносин. Якості політичного лідера та їх психологічне дослідження.
10. Поняття, типи та функції політичної культури.

11. Політична культура і політична діяльність. Взаємозалежність і взаємодія типу суспільних відносин і політичної культури.
12. Поняття нації, національних почуттів, національної психології. Відмінності між психологією етнічною та національною.
13. Національний характер та його формування.
14. Поняття політичного конфлікту. Системні й несистемні політичні конфлікти.
15. Політичні конфлікти і політична боротьба.
16. Типи політичних конфліктів та їх функції.
17. Причини виникнення політичних конфліктів, їх структура та особливості.
18. Психологічні умови попередження та розв'язання політичних конфліктів.
19. Масова поведінка як психологічний феномен. Психологія натовпу та її вивчення класиками соціальної філософії та психології.
20. Політична участь як основа політичної діяльності. Проблема суб'єкт-об'єктності політичної участі.
21. Масова поведінка з позицій визначеності суб'єкта та об'єкта політичних дій. Закритий та відкритий типи політичної поведінки.
22. Поняття маніпуляції у психології, соціології, теорії публік релейшнз. Особливості політичних маніпуляцій.
23. Напрями політичного маніпулювання свідомістю. Види політичних маніпуляцій.
24. Поняття, природа та типи політичного міфу. Природа психологічного реагування на політичні міфи.
25. Поняття та форми політичного насилля. Протидія політичному насиллю.
26. Поняття «політичні технології». Сфери застосування політичних технологій.
27. Засоби політичних технологій. Базові та другорядні політичні технології.
28. Поняття психологічної готовності до політичних дій.
29. Технології прийняття політичних рішень.
30. Електоральні кампанії як комплекс використання політичних технологій.